

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ
Факультет психології
Кафедра педагогічної та вікової психології**

**СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
СПЕЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ
ТА МЕТОДИКА КОРЕКЦІЙНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ТРЕНІНГУ**

підготовки бакалавра

галузь знань: : 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальності : 053 Психологія

освітньо-професійної програми: Психологія,

Практична психологія

Силабус освітнього компонента «Спеціальна психологія та методика корекційно-реабілітаційного тренінгу» підготовки бакалавра, галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність: 053 Психологія, освітньо-професійна програма Психологія, Практична психологія

Розробник: Гошовська Дарія Тарасівна, кандидат психологічних, доцент кафедри педагогічної та вікової психології

Гарант ОПП «Психологія»

Вірна Ж.П.

Гарант ОПП «Практична психологія»

Грицюк І.М.

Силабус нормативного освітнього компонента «Спеціальна психологія та методика корекційно-реабілітаційного тренінгу» затверджений на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

проф. Гошовський Я.О.

І. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика ОК За навчальним планом 2023р.
Денна форма	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 053 Психологія Освітньо-професійна програма : Психологія, Практична психологія Освітній ступінь: бакалавр	нормативна
Кількість кредитів – 5		Рік підготовки: 4-й
Загальна кількість годин - 150		Семестр 8
		Лекції – 22 год.
		Практичні, семінарські -20 год.
		Лабораторні -18 год.
		Самостійна робота – 82 год.
		Консуьт.- 8 год.
	Вид контролю: екзамен	

Гошовська Дарія Тарасівна

Кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогічної та вікової психології
+380509171792,

Hoschovskadarija@vnu.edu.ua, або Daria66@ukr.net

<https://wiki.eenu.edu.ua/wiki/>,

<https://scholar.google.com.ua/>

<http://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0025525>

<https://www.scopus.com>

Консультації зі здобувачами освіти проводяться згідно з графіком консультацій кожного вівторка з 13.10 до 15.10 в ауд.201. Якщо здобувач освіти потребує додаткових консультацій, то час їх проведення узгоджується з викладачем заздалегідь (або можливий варіант у режимі онлайн).

Адреса : м. Луцьк, вул. Банкова, 9, ауд. 201 43025

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента

Предметом вивчення освітнього компонента «Спеціальна психологія та методика корекційно-реабілітаційного тренінгу» є процес диференціювання навчання, виховання і розвитку дітей з психічними і (або) фізичними порушеннями та відхиленнями у поведінці, визначення найбільш результативних шляхів, засобів, спрямованих на своєчасне виявлення, попередження та подолання відхилень у розвитку та поведінці таких дітей.

2. Пререквізити: Для вивчення ОК здобувачі потребують базових знань з дисциплін «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Соціальна психологія», «Педагогічна психологія».

Постреквізити: Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні навчальних дисциплін «Психогенеза особистості», «Психологія депривації», «Психологія девіантної особистості», «Психологія агресії, насильства і травми»

3. Мета та завдання ОК

Метою ОК є: ознайомити здобувачів із структурою та завданнями спеціальної психології, а також специфікою роботи із дітьми з різними проблемами для реалізації корекційно–освітніх завдань.

Основними завданнями ОК «Спеціальна психологія та методика корекційно-реабілітаційного тренінгу» є:

- розглянути загальні питання спеціальної психології: принципи навчання та виховання дітей з різними нозологіями;
- методи і прийоми, які використовуються в корекційній роботі, організаційні аспекти психокорекційних технологій;
- прогнозувати динаміку розвитку, обґрунтувати вибір напрямків корекційної роботи та її методів;
- здатність планувати етапи досліджень та володіти методиками проведення тренінгових занять;
- сформулювати вміння складати та оцінювати корекційні програми з урахуванням віку та структури дефекту;
- уміння проводити консультативну та діагностичну роботу з особами різних вікових категорій;
- проводити корекційно-розвивальні заняття з використанням сучасних методик.

4. Результати навчання (Компетентності)

У ході вивчення ОК «Спеціальна психологія та методика корекційно-реабілітаційного тренінгу» здобувачі повинні набути наступних компетенцій:

загальних компетенцій:	
ЗК1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
ЗК4.	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК5.	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
ЗК6.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК7.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
фахових компетенцій:	
ФК1.	Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.
ФК3.	Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.
ФК4.	Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну) з використанням науково верифікованих методів та технік.
ФК5.	Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.
ФК7.	Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
ФК9.	Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
ФК10.	Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Програмовані результати навчання

ПРН 2 Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН 4 Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій

ПРН 6 Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН 7 Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях

ПРН 8 Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації

ПРН 9 Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН 12 Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПРН 13 Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

5. Обсяг навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем		Усього	Лекц.	Прак. Зан.	Лаб ор.	Са м.р об.	Ко нс .	Фор ма конт рол ю / бали
Змістовий модуль I. Загальні питання спеціальної психології								
Тема 1. Предмет і завдання спеціальної психології. Основні категорії спеціальної психології. Закономірності психічного розвитку дітей з проблемами розвитку. Характеристика основних категорій спеціальної психології. Характеристика основних наукових теорій розвитку дітей з проблемами розвитку. Історичні аспекти суспільної допомоги дітям з проблемами розвитку. Сутність та проблеми соціальної реабілітації дітей-		18	4	4		10		рефе рати, робо та в груп ах / 4б. прак т.- 2б, лабо рато рні - 1

інвалідів. Принципи спеціальної психології. Основні завдання спеціальної психології.								
Тема 2. Види розладів психофізичного розвитку та їх причини (загальна характеристика). Загальні та специфічні закономірності розвитку, навчання і виховання дітей, які потребують корекції Онтогенез та дизонтогенез. Сутність феномену порушення розвитку. Характеристика понять: норма, патологія, дефект, інвалідність. Структура порушення розвитку. Механізми формування системних порушень в розвитку психіки. Загальні та специфічні особливості відхилень розвитку. Компенсація, корекція та реабілітація, як категорії спеціальної психології. Депривація, як причина та наслідок порушення розвитку. Загальна характеристика особистісних особливостей дітей та підлітків з порушеннями розвитку.	20	2	2	2	12	2	Опит уван ня, ДС / 3б.	
Тема 3. Комплексна диференційована діагностика відхилень у психофізичному розвитку. Освітні установи для осіб з вадами психофізичного розвитку та їх комплектування. Психолого-педагогічний моніторинг Методичні	30	2	2	4	20	2	рефе рати, робо та в груп ах / 4б.	

<p>засади діагностично-корекційно-розвивальної роботи. Методи та методики діагностики дітей різних категорій з особливостями психофізичного розвитку. Корекційно-розвивальна робота з дітьми з особливостями психофізичного розвитку. Суб'єкти впливу корекційно-розвивальної роботи (дитина, батьки, педагоги). Професійно важливі якості психолога для роботи з дітьми з особливостями психофізичного розвитку.</p>								
Разом за модулем 1		78	8	8	6	42	4	116.
Змістовий модуль II. Прикладні проблеми спеціальної психології								
<p>Тема 4. Особливості розвитку, навчання та виховання особистості при сенсорних порушеннях. Предмет та завдання. сурдопсихології. Чинники порушень слуху. Класифікація порушень слуху: глухі, пізнооглухлі, туговухі. Загальна характеристика психічного розвитку дітей з порушеннями слуху. Предмет та завдання тифлопсихології. Чинники порушення зору. Класифікація порушень зору: незрячі, слабозорі. Загальна характеристика особливостей психічного розвитку дітей з порушеннями зору. Напрямки корекційної роботи.</p>		30	4	4	2	20		реферати, робота в групах, опитування, елементи тренінгу / 5б.
Тема 5. Особливості розвитку, навчання та		38	6	6	4	20	2	Індивіду

<p>виховання особистості при порушеннях інтелекту, ЗПР, відхиленнях емоційно-вольової сфери та соціальної поведінки Олігофренія та її класифікація за етіологією. Чинники виникнення розумової відсталості. Ступені розумової відсталості: дебільність, імбецильність, ідіотія. Класифікація психічного недорозвитку (за Д.М.Ісаєвим): астенічна, атонічна, дисфорічна, стенічна. Загальна характеристика психічного розвитку розумово відсталих дітей. Затримка психічного розвитку. Чинники виникнення. Класифікація дітей з затримкою психічного розвитку (за К.С.Лубовським): конституціонального походження (гармонійний психічний та психофізичний інфантилізм); соматичного походження; психогенного походження; церебрально-органічного генезу. Загальна характеристика психічного розвитку дітей з ЗПР. Основні аспекти корекційно-реабілітаційної роботи дітей з порушеннями інтелекту, ЗПР, емоційно-вольових порушеннях</p>								<p>льна робота, опитування / 8б.</p>
<p>Тема 6. Психічний розвиток при порушеннях мовлення та опорно-рухового апарату. Чинники первинних мовних порушень. Класифікація</p>	34	4	2	4	20	2		<p>реферати, робота в груп</p>

<p>мовних порушень: периферійного характеру (дислалія, ринолалія, ринофонія, дисфонія) центрального характеру (дизартрія, алалія, афазія, дизграфія, аграфія, дислексія). Загальна характеристика психічного розвитку дітей з порушеннями мовлення. Порушення опорно-рухової сфери – дитячий церебральний параліч (ДЦП). Чинники виникнення ДЦП. Форми ДЦП: спастична деплегія, геміпаретична, гіперкінетична, подвійна гіплегія, атонічноастатична. Загальна характеристика психічного розвитку дітей з ДЦП. Основні напрямки корекційно-реабілітаційної роботи з врахуванням нозології.</p>								<p>ах / 4б. + 5б звіти з лабо рато рних заня ть</p>
Разом за модулем II		102	14	12	12	40	4	18б.
Всього		150	22	20	18	82	8	34б. + 5 б.не фор маль на , 1б.- інфо рмал ьна освіт а
Види підсумкових робіт								
	МКР							60 б
	Інше: здобувачі освіти, які пропустили заняття, мають змогу відпрацювати їх, виконавши індивідуальні завдання, реферати, конспекти. Додатково здобувачі освіти можуть отримати у неформальній освіті 5 балів за підготовку статті,							

участь у конференціях, вебінарах, засіданнях «круглих столів» (наявність публікації, сертифікату обов'язкова), а також в інформальній освіті 1 бал за детальне ознайомлення з баламетричною лабораторією на базі експериментального майданчика ЗОШ №20
--

Завдання для самостійного опрацювання

1. Проблема норми і патології в сучасних науках про людину. Підготувати повідомлення про українських вчених, які працювали в галузі спеціальної психології
2. Релігійні тлумачення сутності порушення у розвитку.
3. Форми та види реабілітації дітей з різними нозологіями
4. Особистісні особливості дітей та підлітків з відхиленнями у розвитку
5. Компенсаторні феномени при порушеннях розвитку
6. Профілактика відхилень психічного розвитку
7. Основні технології реабілітації дітей з порушеннями інтелектуальної сфери.
8. Основні технології реабілітації дітей з порушеннями мовленнєвої сфери.
9. Профілактика відхилень психічного розвитку.
10. Психологічні особливості дітей з ЗПР та основні напрямки корекційно-реабілітаційної роботи
11. Психологічні особливості дітей з мовленнєвими порушеннями. Напрямки корекційної роботи із мовленнєвими порушеннями
12. Поняття про компенсаторні та деприваційні феномени.
13. Вплив депривації на порушений розвиток.

ІУ. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача:

здобувач повинен отримати бали під час занять (враховуються бали за групову та індивідуальну роботу, виступи, дискусію, тренінгові заняття, реферати, виступи на конференціях, круглих столах, вебінарах (наявність сертифікату) та підготовка статей з окресленої проблематики) якщо він присутній, або у час відведений для відпрацювання і консультацій).

Політика щодо академічної доброчесності:

Здобувач повинен дотримуватись академічної доброчесності:

- Самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- дотримання принципів та положень Етичного кодексу психолога (<http://nsj.gov.ua/files/1448287570%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0>)

[%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B0.docx.pdf](#)

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
відрахування з Університету.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%.

Списування під час контрольних робіт та заліків заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо перескладання: усі заняття здобувачі відвідують згідно розкладу навчального процесу, однак, якщо студент має право на вільне відвідування, то може відпрацювати пропущені заняття під час індивідуальних консультацій або виконати письмово індивідуальні завдання (реферати, конспекти, підготовка статті).

У. Підсумковий контроль

З навчальної дисципліни «Спеціальна психологія та методика корекційно-реабілітаційного тренінгу» загальна оцінка за курс складається як алгебраїчна сума оцінок за кожен з двох модулів: складається з балів, які отримує студент за навчальну діяльність – підготовку та виступи на практичних заняттях та виконання лабораторних робіт - 34 бали, неформальна освіта - 5 балів, інформальна освіта - 16. (40 балів). МКР оцінюється максимальною кількістю балів - 60. Якщо здобувач хоче покращити результат або отримав недостатньо балів (менше 75б.), то він повинен з'явитись на екзамен. Максимальна сума балів, яку може набрати здобувач на екзамені 60 б. і додаються усі бали за поточне оцінювання, а бали за МКР не враховуються.

УІ. Підсумковий контроль

Екзаменаційні білети містять 3 питання: два питання теоретичного характеру, де студент повинен продемонструвати наявні знання, розуміння суті питання, третє питання творчого характеру, яке передбачає уміння складати корекційні програми та рекомендації по роботі з дітьми з ОНР.

УІ. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90-100	відмінно
82-89	Дуже добре

75-81	добре
67-74	задовільно
60-66	достатньо
1-59	незадовільно

ІХ. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу. Луцьк: Вежа, 2013. 338с.
2. Гошовська Д. Інноваційні підходи до психолого-педагогічного супроводу інклюзивної освіти : навчально-наочний посібник. Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2019. С.120-129.
3. Кобильченко В., Омельченко І. Спеціальна психологія : підручник. Київ : ВЦ «Академія», 2020. 224 с. (Серія «Альма-матер»).
4. Мушкевич М. І. Психологічний супровід сімей, що мають проблемних дітей. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора психологічних наук за спеціальністю 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія. Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Київ, 2020.
5. Пахомова Н. Г., Кононова М.М. Спеціальна психологія Полтава : АСМІ, 2015. 389 с.
6. Синьов В. М., Матвеєва, Хохліна О.П. Психологія розумово відсталої дитини: підручник. Київ: Знання, 2008. 360 с.
7. Матвеєва М.П., Миронова С. П. Спеціальна психологія: тексти. Ч. 2. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний ун-т, 2001. 142 с.
8. Титаренко Т.М. Сучасна психологія особистості : навч. посібник. 2-ге вид. Київ : Каравела, 2013. 372 с.
9. Тохтамиш О. М. Реабілітаційна психологія. Текст: навч.-метод. посібник. Вінниця. 2014. 102 с.
10. Чепань О.В. Спеціальна психологія. У питаннях і відповідях: навчальний посібник. Умань : ВПЦ «Візаві», 2016. 104 с.
11. Olha A. Vovchenko, Nataliia A. Lytvynova, Yaroslav V. Tsekhmister, Dariia T. Hoshovska, Natalia K. Vichalkovska. Socialisation of Adolescents with Cognitive Disorders through Emotional Intelligence. Journal of Intellectual Disability - Diagnosis and Treatment, 2022, 10, 56-69
DOI: <https://doi.org/10.6000/2292-2598.2022.10.01.7>
<https://www.lifescienceglobal.com/pms/index.php/jiddt/article/view/8577>
12. Hoshovskyi, J., Mudrak, I., Hoshovska D., Shmarova, N., Kordunova, N., & Kulchytska, A. (2023). Economic Deprivation as a Neuropsychological Aspect of the Formation of Frustration in Potential Migrants. BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience, 14(2), 285-302.
<https://doi.org/10.18662/brain/14.2/455>

Додаткова література

1. Бондар В. І. Актуальні проблеми розвитку освіти дітей з обмеженнями життєдіяльності: шляхи від інституалізації до інтеграції / В. І. Бондар, В. М. Синьов // Зб. наук. пр. Кам'янець-Подільського університету ім. І. Огієнка. Вип. 12. [Серія соціально-педагогічна]. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2009. С. 8–14.

2. Гошовська Д., Ляшко Л. Психологічні особливості дітей з мовленнєвими порушеннями : теоретичний огляд досліджень. *Психогенеза особистості: норма і девіація* : зб. наук. статей і тез; / гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : ФОП Мажула Ю.М., 2022. С.86 – 91.
3. Гошовська Д., Смоліна К. Корекційна робота з дітьми із СДУГ. *Психогенеза особистості: норма і девіація* : зб. наук. статей і тез; / гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : ФОП Мажула Ю.М., 2022. С.107 – 110.
4. Гошовська Д., Лукашенко А. Особливості життєвих перспектив підлітків з обмеженими фізичними можливостями. *Психогенеза особистості: норма і девіація* : зб. наук. статей і тез; / гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : ФОП Мажула Ю.М., 2022. С.81 – 86.
5. 282. Гошовська Д., Ляшко Л. Психологічні особливості дітей з мовленнєвими порушеннями : теоретичний огляд досліджень. *Психогенеза особистості: норма і девіація* : зб. наук. статей і тез; / гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : ФОП Мажула Ю.М., 2022. С.86 – 91.
6. Гошовська Д., Бочкай А. Соціалізація дітей молодшого шкільного віку з порушенням слуху. *Психогенеза особистості: норма і девіація* : зб. наук. статей і тез; / гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : ФОП Мажула Ю.М., 2022. С.25 – 29.
7. Гошовська Д., Полікарчик С. Заїкання у дітей дошкільного віку як психологічна проблема. *Психогенеза особистості: норма і девіація* : зб. наук. статей і тез; гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2021. С.172-179
8. Гошовська Д., Сильмаха А. Асистент вчителя та асистент учня у сфері інклюзивної освіти. *Психогенеза особистості: норма і девіація* : зб. наук. статей і тез; гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2021. С.191-194.
9. Гурлева Т. Стрессова ситуація : допомогти самому собі. Практичний психолог : Школа, № 05. 2014. С. 37 – 40.
10. Спеціальна психологія: тексти : ч. 1. / За ред. М. П. Матвєєвої, С. П. Миронової. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний ун-т, 1999. 158 с.

Для забезпечення траєкторії поглибленого науково-дослідного розвитку здобувачів освіти :

Список деяких дисертацій, дотичних до тематики освітнього компонента, захищених в українській психологічній науці (за останні два роки)
<http://psychology-naes-ua.institute/info/160/?page=1> :

1. Гончаренко Н.А. Особливості психологічної допомоги батькам дітей з синдромом дефіциту уваги та гіперактивності. Дисертація на здобуття наукового

- ступеня кандидата психологічних наук за спеціальністю 19.00.04 – медична психологія Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Київ, 2021.
2. Іваннікова Г.В. Особистісні ресурси психологічного благополуччя студентів з інвалідністю. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук за спеціальністю 19.00.01 «Загальна психологія, історія психології». Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Київ, 2021.
 3. Курбатова О.А. Особистісні чинники професійної мотивації студентів з інвалідністю. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук за спеціальністю 19.00.01 – загальна психологія, історія психології. Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Київ, 2021.
 4. Мушкевич М. І. Психологічний супровід сімей, що мають проблемних дітей. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора психологічних наук за спеціальністю 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія. Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Київ, 2020.
 5. Попелюшко Р. П. Психолого-аксіологічні засади реабілітації комбатантів при віддалених наслідках стресогенних впливів. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора психологічних наук за спеціальністю 19.00.04 – медична психологія. Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Київ, 2021.
 6. Старков Д.Ю. Динаміка мотивації адиктів у процесі соціально-психологічної реабілітації. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук за спеціальністю 19.00.04 – медична психологія. Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Київ, 2021.
 7. Уркаєв В. С. Психокорекція ігрової адиктивної поведінки в осіб раннього юнацького віку. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук за спеціальністю 19.00.04 «медична психологія». Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Київ, 2021.

Інтернет-ресурси :

Наукова періодика України — <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334> –.

Електронні підручники онлайн «Педагогіка і психологія» — <http://chitalka.info/psy.html>.

Вісник психології і соціальної педагогіки — <http://psyh.kiev.ua/nmareferats/fla-refers/lang-1/referat-109/referatpart-4/index.html> –.

БД Освіта. ua. — <http://osvita.ua/school/psychology>. <http://psychology-online.net/>
https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/pochatkova-shkola/poradi-psihologa/poradi-dityachogo-psihologa-svitlani-rojz?fbclid=IwAR0E1KVVMgx2pMr0OtHhynrbwGMf6ULMm7qfhytALVxbjMM4kuQ8Vtf9Rtohttps://rada.info/upload/users_files/41765931/b990b25a7ad8f4521f50623a0d7e50c4.pdf

<http://giavnyk.com.ua> – сайт видавництва «Главник».

www.nbuv.gov.ua – веб-сторінка бібліотеки ім. Вернадського.

http://lib.prometey.org/?sub_id=34

<http://hklib.npu.edu.ua/>

<http://studme.com.ua/psihologiya/default.htm>

http://www.twirpx.com/files/#files_psychology

<http://www.booksgid.com/psihologija/>

<http://upsihologa.com.ua/>

<http://distance.dnu.edu.ua/ukr/publikazii/10b.htm>

Метабібліографія бібліотеки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2018 р. [Електронний ресурс]: покажч. бібліогр. посіб. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека; уклад. Л. Дейнека. Електрон. текст. дані. Луцьк, 2019. 99 назв

(Примітка : здобувачам освіти можна і потрібно користуватися метабібліографічними покажчиками й інших років)

https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/15825/1/meta_2018.pdf